

Beslutsunderlag

Ansökan om medel för förstudie/projekt

Ansökan skickas till: tommy.ytterstrom@proandpro.se

Kontaktpersoner

Mittuniversitetet

hans-erik.nilsson@miun.se

peter.ohman@miun.se

Sundsvalls Kommun

eva-marie.tyberg@sundsvall.se

Namn på förstudie Motivation i gymnasieskolan	Datum för start av förstudie 20200101	Datum för avslut förstudie 20210301
Sökt belopp 500 000 SEK		

Förstudieansvarig MIUN samt avdelning Lena Boström, UTV	E-post Lena.bostrom@miun.se	Mobil 0702199880
Förstudie medlem MIUN samt avdelning Göran Bostedt, UTV	E-post Goran.bostedt@miun.se	Mobil 0705705250
Förstudieansvarig Sundsvalls kommun Mikael Öst	E-post mikael.ost@sundsvall.se	Mobil 073-270 15 68
Förstudie medlem Sundsvalls kommun	E-post	Mobil
Datum		
Diarienummer		

1. Sammanfattning förstudie/projekt

Syfte, mål, målgrupp, metod, avgränsning samt leveranser

Gymnasieskolan har under de senaste åren rapporterat om låg genomströmning, en hög andel elever med ofullständiga betyg och bristande motivation. 53 procent av gymnasisterna anger att de känner låg studiemotivation och andelen är något högre för elever från yrkesprogram än från högskoleförberedande program. Från många aktörer (föräldrar, elevorganisationer, lärarförbund, Skolverket, näringsliv och politiker) efterfrågas åtgärder för att ändra den negativa trenden. Syftet med denna studie är att tillsammans med Sundsvalls gymnasium få fördjupade kunskaper om individers, klassers och grupper studiemotivation samt att hitta didaktiska förhållningssätt för att bättre stödja eleverna och att återföra kunskaperna till arbetslagen. Det empiriska underlaget kommer att bygga på en webenkät (utgående från tidigare forskning), gruppintervjuer med både lärare och elever samt uppföljande gruppintervjuer om resultatet. På så sätt kommer resultatet att granskas av såväl forskare som medverkande aktörer, vilket kommer att ge en mångsidig bild av elevers studiemotivation. Arbetslagen kommer att kunna nyttja studiens resultat till ett långsiktigt och mycket praktiskt nära didaktiskt utvecklingsarbete. Avgränsningen är fyra gymnasieklasser samt deras lärare (teknik-, bygg-, barn- och fritidsprogrammet samt individuella programmet inriktning individuellt alternativ).

Syfte för parterna i förstudien

Syftet för Sundsvalls kommun är att få djupare kunskaper om olika individers, klassers och grupper studiemotivation, hitta didaktiska förhållningssätt och mera precis hjälpa eleverna att skapa studiemotivation och att utveckla arbetslagens kunskaper om elevers studiemotivation. Ett syfte för Mittuniversitetet är att återföra kunskapen till lärarutbildningar, både för studenter och för vår undervisande personal samt att sprida kunskaperna till andra professionsutbildningar. Ett annat syfte är att återföra kunskaperna till regionens skolor via exempelvis RUNs nätverk. Erfarenheter från den genomförda förstudien kommer även att användas till att utveckla en mer omfattande forskningsansökan.

Mål

Det övergripande syftet med studie är att få en utökad och mer precis kunskap om gymnasieelevers studiemotivation. Målen är att genom en utvecklad fältstudie a) öka kompetensen hos gymnasiets personal och ledning för fortsatt verksamhetsutveckling, b) utveckla kunskaper inom ett aktuellt, viktigt och politiskt prioriterat (nationellt och lokalt) område, c) involvera elever och arbetslaget i den fördjupade studien så att kunskaperna återförs till lärarlagen så att de mer konkret didaktiskt kan utveckla undervisningen för respektive program.

Målgrupp

Fyra gymnasieklasser samt deras lärare (teknik-, bygg-, barn- och fritidsprogrammet samt individuella programmet).

Forskningsutmaning och vetenskaplig metod

Utmaningen är att ta till vara allt empiriskt material och omforma resultaten till didaktiska implikationer för arbetslag, skolan och i förlängningen hela Sverige.

Enkätstudie med ca 50 frågor, både öppna och slutna, vars resultat bearbetas med både analytiska och deskriptiva statistiska metoder. De öppna svaren bearbetas med för forskningsfrågorna lämplig kvalitativ metod, möjligen hybrid innehållsanalys.

Fokusgruppsintervjuer med lärare och elever, vilka också bearbetas med för forskningsfrågorna lämplig kvalitativ metod, möjligen hybrid innehållsanalys.

När empirin bearbetats av oss forskare planerar vi *uppföljande fokusgruppsintervjuer* med både lärar- och elevgrupper för deras tolkningar och kommentarer utifrån empirin. Därmed får vi ännu bredare tolkning av materialet.

Studien avses genomföras under perioden 2020-01-01 – 2021-07-01. Kostnaden beräknas till 500 tkr.

Avgränsning

I första hand intresserar sig studien för faktorer som är direkt kopplade till skolan. Hur tiden utanför skolan påverkar elevernas studiemotivation är alltså inte en primär del av studiens intresse. Detta skrivet även om vi förstår att t ex en elevs hemmaförhållanden (stöd från vuxna, tillgång till litteratur, social problematik mm) på olika sätt har betydelse för studiemotivation.

Vidare studeras enbart fyra av Sundsvalls gymnasiums program och enbart en årskurs per program. Eventuellt kan två årskurser komma ifråga om det totala antalet elever per program är för lågt för statistisk bearbetning.

Leveranser efter genomförd förstudie

- Rapport med resultat från enkätstudie.
- Utbildningsdagar för Sundsvalls kommun.Handledning för arbetslagen.
- Föreläsningar i lärarprogrammen. Inspel till studenters självständiga arbete.
- Utbildningsmaterial med handledning gällande studiemotivation etc. Vi har ambition att skapa *ett digitalt lärverktyg för elever* för att själva hitta vägar till studiemotivation samt *ett digitalt didaktiskt verktyg för lärare* så att de kan få inspiration till hur de kan planera för att öka elevers motivation i olika grupper men även i individuella samtal.
- Materialet kommer utgöra anonymiserat empiriskt underlag vid färdigställandet av en bok (Studentlitteratur) om studiemotivation.

2. Behov/efterfrågan i regionens näringsliv och samhälle

År 2014, fyra år efter att den nya gymnasieskolan införts med Gy11, genomförde Sveriges Elevkårer och Lärarnas Riksförbund en studie om genomströmningen i den svenska gymnasieskolan (Sveriges Elevkårer & Lärarnas Riksförbund, 2014). Resultaten var nedslående. Trots den nya gymnasiereformen, med dess uttalade syfte att öka genomströmningen, visade studien att "genomströmningen i princip oförändrad vilket innebär att ungefär var fjärde elev avbryter sina gymnasiestudier" (a.a., sid 6).

Den främsta förklaringen till den uppfattade låga genomströmning angavs till bristande studiemotivation hos eleverna. Studiens slutsatser överensstämmer med annan tillgänglig forskning (se t ex. Illeris, 2015, s 122). 53 procent av gymnasisterna angav att de känner låg studiemotivation. Andelen är något högre för elever från yrkesprogram än från högskoleförberedande program. De viktigaste instrumenten för att höja studiemotivationen anges i Sveriges Elevkårer et als studie (a.a., s 18) till a) interaktionen mellan lärare och elev på olika sätt samt b) tillgång till elevhälsa. Det betyder att såväl interna som externa motivationsfaktorer har betydelse för resultaten.

Den nya gymnasiereformen syftade till att förbättra studieresultaten genom högre krav inför antagningen och inom programmen. Skolverket (2016, s 19) konstaterar att "*Den genomsnittliga betygspoängen för elever som avslutat gymnasieskolan våren 2015 ligger på 14 för gymnasieskolan totalt – samma genomsnitt som för eleverna i det gamla systemet*". Den nya gymnasiereformen har således inte medfört förbättrade studieresultat.

Den nationella situationen om bristande studiemotivation som Sveriges Elevkårer et al visat är också intressant för Sundsvalls kommun då resultatet för år 2018 ligger åtta procentenheter under rikssiffror för tillhörd kommungrupp vad avser studentgenomströmning, och sju procentenheter under värdet för samtliga kommuner i Sverige

(Skolverket, 2019). I Sundsvalls kommun grundas utvecklingsarbetet på rektors egen Ledarplan och de i projektet involverade rektorerna är arbetet med att höja elevers studiemotivation en högt prioriterad verksamhet. Planerna har som långsiktiga mål att fokusera på de egenskaper i läroplanens inledande kapitel som eleven ska kännetecknas av när den lämnar skolan eller programmets utbildning, samt hur arbetslagen då behöver arbeta för att utveckla dessa inom ramen för sin undervisning. Rektor träffar en överenskommelse med arbetslagen om vilka egenskaper som anses vara av särskild vikt för elever på varje specifikt program sett till tänkt framtida arbetsområde för elevgrupperna. Genom tidsatta överenskommelser som följs upp systematiskt i relativt närtid följer rektor och arbetslag upp hur kortsiktiga mål och fokusområden ger önskade och identifierade effekter som tyder på att arbetet leder mot de långsiktiga målen. Rektor beskriver i korthet sina egna personliga ledarhandlingar för hur denne konkret arbetar mot en organisation som utvecklar undervisningens kvalitet och som leder till utveckling av elevers förmågor och färdigheter i linje med styrdokumentet, där en mätbar effekt utgör höjda betygsresultat på sikt. Därtill ska den nya arbetsmetoden och tillhörande SKA fokusera på att alla pedagoger ska involveras tydligt, konkret och på ett tidigt stadium i att analysera sina egna och programmets resultat.

Skolverket (2016, s 13) konstaterar också att andelen elever på introduktionsprogram ökat sedan Gy11 infördes, jämfört med andelen elever som tidigare gick på det motsvarande individuella programmet. Möjliga orsaker till detta listas som a) att det nya systemet ställer högre krav för att bli antagen till gymnasieskolans nationella program, b) att svenska grundskoleelever har sjunkande kunskapsresultat samt c) att grundskoleeleverna i allt lägre grad är rustade för gymnasieskolans ökade krav. Samtidigt poängterar Skolverket i sin rapport att den främsta orsaken till att introduktionsprogrammen har ökat sin andel av eleverna är tillströmningen av nyanlända elever, varav majoriteten börjar på språkinträdning.

Ytterligare en indikation till vikten av att genomföra denna studie är den senaste rankingen av Sveriges bästa skolkommuner som genomförts av Lärarförbundet (2019) där Sundsvalls kommun hamnar på 238 plats (290) och slutsatsen till den låga placeringen är följande. *"Låg andel som fullföljer gymnasiet och låg andel godkända elever gör att Sundsvall placerar sig lågt i Bästa skolkommun."*

Som redovisats tidigare i denna ansökan finns ett stort nationellt, regionalt och lokalt intresse om kunskaper gällande studiemotivation. Frågeställningen berör såväl elevens handlingsberedskap inför resterande liv och vuxenlivet krav, skolans uppgift att ge möjligheter till alla elevers lärande samt att säkerställa välutbildade medarbetare till samhälle och näringsliv. Med tanke på den statistik som redovisats tidigare (och

som inte avviker från andra kommuner i regionen) känns ett forskningsprojekt på föreslaget tema relevant. För såväl Sundsvalls gymnasium som för övriga skolhuvudmän i kommunen som bedriver gymnasieutbildning kan erfarenheterna och resultaten tillvaratas för kvalitetsutveckling och kunskapsöverföring.

För lärarutbildningen vid Mittuniversitetet kommer resultaten att återföras till studenterna och personalen. Mittuniversitetet påbörjade sin långa gymnasielärarutbildning ht 2016 och slutsatser inom detta område utgör viktiga kunskapsinslag i utbildningen. Vi menar dock att erfarenheterna från studien även kan spridas, och är likvärdigt relevant, för flera av våra andra lärarutbildningar (F-3, 4-6 och vårt korta ämneslärarprogram; Kompletterande pedagogisk utbildning -KPU) samt för Rektorsprogrammet. Kunskaper om studiemotivation efterfrågas också ibland av huvudmän vid Mittuniversitetets olika insatser gällande Samverkan Bästa Skola (SBS).

3. Kartläggning kompetens och verksamhet vid Mittuniversitetet

Vi båda sökande, Lena Boström och Göran Bostedt, har arbetat gemensamt även tidigare. Vi ser våra individuella kompetenser som kompletterande för studien då Bostedt är specialiserad på didaktik och lärmiljöer och Bostedt på organisering och organisation (policyimplementering). Därutöver har vi forskare som ägnar sig åt ledarskap och förståelse av det sociala rummet i undervisningssammanhang, specialpedagogik m.m. Vi har även en forskningsinriktning, SKOLA, där detta projekt kan förankras. Flera av våra adjunkter eller disputerade kan tänkas ingå i projektet eftersom det har en så viktig kärna för alla lärarutbildningar men också för andra professionsutbildningar.

4. Koppling till övergripande strategier för avtalsparter

Sedan 2017 har förvaltningsledningen i Barn- och utbildningsförvaltningen (BoU) infört en arbetsmetod och strategi med *Ledarplaner* som ett viktigt steg i verksamhetsutvecklingen för varje kommunal skolenhet. Införandet har skett inom ramen för *Samverkan för bästa skola*-projektet och med bl.a. ekonomiskt stöd av Skolverket.

Ledarplanerna har som mål att utgöra en överenskommelse mellan verksamhetschef och rektor över vilka långsiktiga mål enheten skall utveckla hos eleverna med koppling till läroplanen - där en förväntad effekt är högre betygsresultat och en större andel gymnasieexamen över tid. Ledarplansarbetet tar sin utgångspunkt i att utveckla undervisningens kvalitet med hjälp av ett tydligt strukturerat systematiskt kvalitetsarbete på flera nivåer, där skrivna överenskommelser utgör grunden för pedagogiska diskussioner och regelbundna utvärderingar mellan rektor och olika arbetslag, utifrån

synbara eller mätbara effekter på eleverna i förhållande till satta mål. Ökade kunskaper om elevers studiemotivation är önskvärda inom hela utbildningssystemet i kommunen i syfte att på bred front utveckla undervisningens kvalitet.

I Mittuniversitetets strategi 2019–2023 (Mittuniversitetet, 2019) pekas på fyra övergripande begrepp som Mittuniversitetet vill förstärka, varav ett av dem är:

”**Relevans** – våra utbildningar och vår forskning ska vara efterfrågade därför att de tar sin naturliga utgångspunkt i samhällsprocesser. Vi ska arbeta interdisciplinärt och med omvärldsanknytning där vi ser vår omgivning som en resurs (s.4)”

Relevansen för studiens resultat är hög på det lokala planet, men även regionalt och nationellt, och vår förhoppning är att resultaten även kan komma andra professionsutbildningar till nytta.

Vidare ser vi att detta projekt svarar upp mot flera av Mittuniversitetets uppdrag:

- ”Vår forskning och utbildning ska hålla hög kvalitet och forskningsresultat ska komma till nytta.
- Det ska finnas ett nära samband mellan utbildning och forskning.(s.5).”

Utfallet av den inledande förstudien har redan visat att forskningen kommit till nytta för de involverade gymnasieprogrammen samt att resultaten har börjat överföras till lärarutbildningar.

Det finns därtill tydliga kopplingar med studiens inriktning och till flera av Mittuniversitetets mål, exempelvis följande:

- Stärka och synliggöra kopplingen mellan forskning och utbildning: Där det finns forskning, ska det finnas utbildning, och där vi har studenter ska det också finnas aktiva forskare. Särskild omsorg ägnas våra professionsutbildningar.
- Vara kända för vårt engagemang och vår kvalitet i det livslånga lärandet: Vi ska arbeta för att bli regionalt, nationellt och internationellt erkända. Vi ska vara en viktig resurs i samhällets kompetensförsörjning såväl som människors personliga utveckling. (s.6)”

5. Från förstudie till framtida profilområde

Sundsvalls kommun tar i vissa av sina styrande dokument upp vikten av förbättringar igenom hela skolsystemet. Specifikt finns en formulering från nämnden att *I skolan får eleverna verktygen för att bli aktiva medborgare med många möjligheter i livet.*

(Sundsvalls kommun, 2019, s. 2). Även det tydliga målet: "Alla flickor och pojkar som studerar på gymnasium i Sundsvall ska inom fyra år fullfölja sin utbildning med gymnasieexamen eller yrkesexamen," (s. 2) anger en tydlig politisk ambition att stödja alla elevers framgång och välmående i gymnasieskolan. Vi hoppas och tror att denna studie kan bidra till att Sundsvalls gymnasium når de politiska och verksamhetsmässiga ambitioner som satts upp. Detta genom att analysera ett område med möjlighet att samtidigt utgöra ett potentiellt framgångskriterium för problemlösning, som ett möjligt hinder för utveckling.

För Mittuniversitetets del kan denna fördjupade studie medföra a) ett flertal publikationer (vetenskapliga artiklar, bok på Studentlitteratur), vilket i sin tur är en förutsättning för att b) kunna skriva en större ansökan till VR. Vidare behövs spetsforskning inom detta område för lärarprogrammen. Vi menar att studiemotivation kan utgöra ett profilmråde omfattande såväl skola som högskola, både vad gäller elever/studenter och lärare. Med en region med hög andel studieovana personer inom högskolan kommer denna studies resultat att kunna överföras även på den studiegruppen.

6. Relation forskning och R&D nationellt och internationellt

Motivation är ett klassiskt forskningsområde inom såväl pedagogik, psykologi och pedagogisk psykologi. Motivation som begrepp länkar även tydligt till didaktikens forskningsfält. Vad denna studie kan bidra med är att tillämpa teorier inom pedagogisk psykologi i praxisnära verksamhet i skolan. Vid Institutionen för Utbildningsvetenskap har sedan tidigare vissa studier genomförts med gymnasieelever i fokus av såväl Bostedt som Boström. Bostedt har, tillsammans med statistiker Rolf Dalin, ansvarat för två omgångar av LUPP-undersökningar (Lokal uppföljning av ungdomspolitik), täckande Västernorrlands län (se t ex Dalin, Bostedt, 2010). I dessa studier har gymnasieungdomars perspektiv och erfarenheter inom flera fält (skola, fritid, demokrati, hälsa mm) utgjort fokus. Separata LUPP-rapporter har även skrivits för Sundsvalls kommun (se t ex Dalin, Bostedt, Blusi, 2013). Boström har med sin tidigare erfarenhet som gymnasielärare under 20 år en praktisk erfarenhet av problematiken och elevgruppen. Hon har genomfört ett flertal studier om elevers lärande i gymnasieskolan (Boström, 2014; 2011; 2004; Boström & Gidlund, 2016) där undervisningsmetoder och lärstrategier belyses och problematiseras. Därutöver har hon undersökt elevers röster om skola och utbildning i regionen (Boström, 2016) där motivationsproblematik beskrivs som en del av ungdomars yrkes- och fritidsval.

Efter den inledande pilotstudien har Boström & Bostedt publicerat en omfattande rapport *Studiemotivation: En studie av fyra utbildningsprogram vid Sundsvalls gymnasium*, en artikel som ligger "in press" *Hur lär sig elever på två olika yrkesprogram?* (Pedagogik &

Kognition, 2020). Vi har även en artikel, som nu bearbetas efter önskemål om revideringar, på temat *Studiemotivation i gymnasieskolan? Om elevers och lärares perspektiv på dess möjligheter och utmaningar* (Utbildning och lärande, 2020). Därutöver skrivs en sammanfattande artikel om hela studien mera övergripande med analytisk statistik som metod.

Vid Europas största pedagogiska konferens, ECER, mötte vi i september 2019 forskare från fältet, av vilken ingen forskargrupp haft detta direkta fokus. En forskargrupp vid Oslo universitet redovisade ett tangerande tema, och vi har tagit en initial kontakt med dem för möjligt samarbete. Däremot finns ingen, vad vi har uppfattat, forskningsgrupp med liknande fokus i Sverige.

7. Relationer andra aktiviteter

Detta samarbete sker mellan Sundsvalls kommun och Mittuniversitetet. I Sundsvalls kommun finns en direkt koppling till de uppsatta ambitionerna i Mål och Resursdokumentet. Vid Mittuniversitetet finns kopplingar till lärarutbildningens och pedagogikämnets forskningsmiljö. Lokalt och regionalt kan detta projekt återföras till interna aktiviteter såsom utvecklingsdagarna Mittlärande och det regionala utbildningsnätverket (RUN). Även på en nationell nivå är temat och dess anslutande forskningsrön av stort intresse (se exempelvis Sveriges elevkårer, Lärarförbundet) och kan därmed utgöra en del i den nationella diskussionen om gymnasieelevers motivation.

Detta projekt kommer att stärka samverkan mellan Sundsvalls kommun och Mittuniversitetet då mervärde skapas för båda parter. För Sundsvalls kommun kan studien utgöra ett bidrag till att förverkliga de politiska och verksamhetsmässiga ambitioner som ställts upp i olika styrdokument nationellt och lokalt. För Mittuniversitetet kan studien ge a) viktiga bidrag till ett vetenskapligt fält, b) utgöra grund för en mer omfattande forskningsansökan och c) ge kunskapsåterföring till lärarutbildningen och andra aktörer. För Mittuniversitetet är även samarbetet med Sundsvalls gymnasium betydelsefullt, särskilt med tanke på lärarutbildningens flytt till Sundsvall. Särskilt viktigt kan denna kunskap bli för det campusförlagda ämneslärarprogrammet.

Ett antal tidigare och nu pågående samverkansprojekt såsom *Spioner, Pokémon och mobiler i skolans värld* (Härnösands kommun) och *SkolVis* (Härnösands kommun och Sundsvalls kommun) har anknytning till elevers motivation och lärares förhållningssätt.

8. Partner och andra aktörer

Vi samverkar med Barn- och Utbildningsförvaltningen i Sundsvalls kommun, Sundsvalls Gymnasium samt Institutionen för utbildningsvetenskap, Mittuniversitetet Sundsvall. Samtliga partners bidrar till projektet och har delaktighet i dess planering.

9. Kommunens nytta

Ansvarig mottagare i kommunen är verksamhetschef Mikael Öst. Stöd i spridningen sker via kvalitetsavdelningen på BoU genom Håkan Edholms och Jonas Larssons funktioner – som stöd till hela förvaltningsledningen (verksamhetscheferna för grundskola och gymnasium) får denna studie har tydliga kontaktytor mot gällande utvecklingen av undervisningen.

I Sundsvalls kommuns Mål och resursplan 2019-2020 med plan för 2021-2022 (Sundsvall b) finns mycket tydliga mål att gymnasieskolan ska verka för elevers måluppfyllelse på ett ännu bättre sätt än tidigare. Detta är direkt relaterat till elevers studiemotivation.

”Mål: Alla flickor och pojkar som studerar på gymnasium i Sundsvall ska inom fyra år fullfölja sin utbildning med gymnasieexamen eller yrkesexamen. Önskat resultat 2020: Andelen flickor och pojkar med gymnasieexamen eller yrkesexamen inom fyra år ska vara över riksgenomsnittet. Önskat resultat 2022: Andelen flickor och pojkar med gymnasieexamen eller yrkesexamen inom fyra år ska vara lika med eller högre än genomsnittet i jämförbara kommuner. (s. 7)”

Vidare pekar Sundsvalls kommun på målet att högskolebehörighet inom yrkesprogrammen ska införas som norm.

”Gymnasieskolan är en viktig språngbräda in i högre utbildning och arbete. För att höja statusen på gymnasieskolans yrkesprogram ska alla program på Sundsvalls Gymnasium ha högskolebehörighet som norm. s.9)”

Med detta relevanta och högst ställda mål menar vi att kunskaper om studiemotivation är en nyckel för att lyckas.

Även i Barn- och utbildningsnämndens Mål och resursplan 2019 (Sundsvalls kommun, 2019a) poängteras ovannämnda mål och nämndens ambition att verkställa dessa. Här skrivs även fram ett mål för en likvärdig skola som är starkt länkad till studiemotivation: ”2. Elevernas upplevelse av studiero ska öka (pojkar/flickor) (s. 4). Sammanfattningsvis

kan konstateras att i Sundsvalls kommuns styrande dokument finns en tydlig medvetenhet om och inriktning till att verka för förbättrade resultat i gymnasieskolans alla program.

Studiens resultat och analys kommer att presenteras för skolledarna på Sundsvalls gymnasium i syfte att förstärka och bidra till det nu pågående utvecklingsarbetet gällande ledning och styrning av gymnasieorganisationen. Gymnasiets förändringsarbete innebär i korthet ett mer frekvent och strukturerat utvecklings- och förbättringsarbete kopplat till undervisningens kvalitet - i syfte att höja elevernas måluppfyllelse. Som ett led i detta införs ett tydligare systematiskt kvalitetsarbete med relativt korta avstämningar och nybeslut. Målet är bl.a. att snabbare och med ökad precision styra resurser till identifierade behov för elevgrupperingar under pågående läsår. Då strategin med Ledarplaner införts i hela det kommunala skolsystemet anses förutsättningarna vara mycket goda att kollegialt sprida erfarenheter och kunskaper som gynnar elevers motivation och därmed lärande i hela det kommunala skolsystemets skolformer och studier.

Informationsspridningen av studien är tänkt att säkerställas i ett första skedet inom hela den kommunala styrkedjan genom att rektor säkerställer analysens spridning inom enheterna till pedagogisk personal och verksamhetschefens säkerställer detta på förvaltningsnivå genom sin överbyggande roll mellan första linjens chefer och förvaltningsledningens olika funktioner. Fortsatt kunskapsspridning inom skolsystemet sker antingen via ansvariga verksamhetscheferns arbete med respektive rektorsgrupp och/eller genom regelbundna chefsdagar runt Ledarplansarbete som årligen genomförs för kommunens samtliga skolledare.

En av de medverkande rektorerna uttrycker sig på följande sätt om nyttan för verksamheten: *"Att ni involverar er forskning i verkligheten genom information, samtal och återkoppling till oss alla, rektorer, arbetslag, elever och vårdnadshavare ser jag som en stark framgångsfaktor för en positiv utveckling av studiemotivation. Det är så viktigt att resultaten implementeras i vår verksamhet och inte bara blir en rapport som vi läser men inte riktigt orkar göra 'verkstad.'"*

10. Kommunikationsplan

Förstudien kommer i första hand att synliggöras på Mittuniversitetets webb, www.miun.se, med en egen där syfte, mål och metoder tydligt framgår. Där är det också tydligt att förstudien bedrivs i samverkan med Sundsvalls kommun. På denna sida kommer också slutrapporten att publiceras.

I samband med att resultaten presenteras kommer Mittuniversitetet att anordna öppna seminarier på eftermiddag/kväll för att nå en bredare målgrupp. Seminarierna kommer främst riktas mot regionen, Sundsvalls kommun och lärarutbildningen.

När det gäller målgruppen lärare och skolledare kommer en del av kommunikationsansvaret att falla på Sundsvalls kommun som förfogar över formella kanaler för att nå dessa grupper.

Resultaten kan också komma att presenteras i de event och kommunikationskanaler Mittuniversitetet förfogar över för att nyttiggöra och skapa kännedom om sin forskning bland allmänheten.

11. Organisation för genomförande av förstudie/projekt

Kompetensen för genomförande finns hos Mittuniversitetet och Sundsvalls kommun och styrningen/ledning sker genom en styrgrupp och en referensgrupp kopplad till arbetet. Följande personer kommer att vara aktiva i arbetet med förstudien:

Projektledare: Göran Bostedt, docent i statsvetenskap, Mittuniversitetet, Lena Bostrom, professor i pedagogik, Mittuniversitetet samt Mikael Öst, Verksamhetschef Sundsvalls Gymnasium. Referensgruppen kommer att bestå av rektorerna Ann Larsson, Roger Engström och Martin Roos samt två akademiska kollegor, lektorerna Ulrika Gidlund och Linda Eriksson.

12. Planerade aktiviteter, tidplan och kostnader

De planerade aktiviteterna, med tidsplan och kostnader, beskrivs i tabellen nedan.

Aktivitet	Start	Slut	Kostnad SEK
Litteraturstudie, uppdatering av forskningsläget	2020-01-01	2020-01-03	50 000
Bearbetning av web-enkät	2020-01-01	2020-01-03	50 000
Genomförande av webenkät och fokusgruppsintervjuer	2020-01-03	2020-06-10	100 000
Bearbetning av empiri	2020-06-10	2020-10-01	100 000
Rapportskrivning	2020-08-01	2020-12-15	150 000
Redovisning till Sundsvalls kommun	(Våren) 2021		
Transkribering av datamaterial			10 000

Studieresa Oslo Universitet	Hösten 2020		10 000
Konferens ECER 2020	Hösten 2020		30 000
Summa			500 000

Projektets mer långsiktiga aktivitets- och tidsplan beskrivs i tabellen nedan.

Projekt (aktivitet)	Start	Slut
VR-ansökan 2021, Studiemotivation (arbetsnamn)	Hösten 2020	Mars 2021
Digitalt lärvverktyg om studiemotivation,	Våren 2021	Våren 2022

13. Risker

De risker vi kan se finns kopplad till projektet anges nedan. Detta tillsammans med hur vi menar att dessa kan hanteras.

Risk	Åtgärd
Implementering och ledning av skolans projekts genomförande.	Gymnasieskolan säkerställer att organisationen är redo för forskarnas besök i klasser och lärares tid för intervjuer.
Genomförande av projektet från Mittuniversitetets sida.	Institutionen för utbildningsvetenskap säkerställer att ersättare finns vid ev. sjukdomar eller avbrott.

14. Hantering av personuppgifter

Mittuniversitetet och kommunen publicerar information om projektet på webbplatser och ibland i sociala medier för att bl.a. sprida information om projektet. Användning av personuppgifter (namn, fotografier etc.) på vår webb har vi rätt att göra utan samtycke för att informera om vår verksamhet och för att samverka med vår omvärld. För att det ska vara juridiskt möjligt att använda personuppgifter på sociala medier krävs specifik information till och samtycke från de personer där detta blir aktuellt. Den informationen kommer i så fall ges separat när behov uppstår och samtycken samlas in.

Undertecknande av ansökan

Mikael Öst (Sundsvalls gymnasium)

.....
Namn Namnförtydligande

Lena Boström (Mittuniversitetet)

.....
Namn Namnförtydligande

Referenser:

- Bostedt, G. & Boström, L. (2019). *Studiemotivation: En studie av fyra utbildningsprogram vid Sundsvalls gymnasium*. Sundsvall: Mid Sweden University
- Boström, L. (2016). Ungdomars röster i Mittregionen: om studieresultat, kompetensflykt och bevekelsegrunder för att flytta eller stanna kvar. *Utbildningsvetenskapliga studier*. 2016:1. Mittuniversitetet.
- Boström, L. (2013). Hur lär sig elever på sex olika yrkesprogram? En studie om skillnader och likheter i lärtilar. *Utbildning & Lärande*, Vol.4, No 1, 48 -65.
- Boström, L. (2011). Students' learning styles compared with their teachers' learning Styles in upper secondary school – a mismatched combination? *Education Inquiry*, Volume 2, No. 3, September 2011, 475–495. Boström, 2004; *Lärande & Metod. Lärstilsanpassad undervisning jämfört med traditionell undervisning i svensk grammatik*, (Diss), Helsingfors universitet & Högskolan för lärande och kommunikation, Jönköping
- Boström, L. & Bostedt, G. (2019). Hur lär sig elever på två olika yrkesprogram? En studie om skillnader och likheter i lär- och undervisningsstrategier av betydelse för elevers studiemotivation. (in press). *Kognition og pædagogik*.
- Boström, L. & Bostedt, G. (2020). Studiemotivation i gymnasieskolan? Elevers och lärares perspektiv på dess möjligheter och utmaningar. (under revisions). *Utbildning och Lärande*.

- Boström, L., & Gidlund, U. (2016). Students' Need for Structure—the Forgotten Learning Styles Preference: *Assessment, Performance and Effectiveness*. Nova Science Publishers, Inc. (In press).
- Dalin, R. & Bostedt, G (2010) Ung i Västernorrland. En uppföljning av ungdomspolitiken. *FOU Västernorrland*; Rapport nr 2010:9
- Dalin, R., Bostedt, G., & Blusi, M (2013) Ungdomar i Sundsvall – åsikter och attityder. LUPP – Lokal uppföljning av ungdomspolitiken. *FOU Västernorrland/Sundsvalls kommun*: Rapport 2013:9
- Illeris, G. (1999) Lärarens värld. *Introduktion till allmän didaktik*. Studentlitteratur
- Läraryrket (2019). <https://www.lararforbundet.se/basta-skolkommun>
- Mittuniversitetet, (2019). Mittuniversitetets strategi 2019–2023
- Skolverket (2019). *Statistik över betyg inom gymnasieskolan 2018*
- Skolverket (2016b) Uppföljning av gymnasieskolan
- Sundsvalls kommun (2019a). Barn- och utbildningsnämndens Mål och resursplan 2019
- Sundsvalls kommun (2019b). Mål och resursplan 2019 - 2020 med plan för 2021-2022
- Sveriges Elevkårer, Lärarnas Riksförbund (2015) Från avhopp till examen - en undersökning bland gymnasieelever och lärare om faktorer som påverkar genomströmningen i gymnasieskolan. Stockholm.